

Notat

Kystdirektoratet
J.nr. 18/01069-125
Ref. Lotte Beck Olsen
21-01-2019

Sammenfatning af myndighedernes indkomne høringsvar i 1. offentlighedsfase

Kystbeskyttelse Lodbjerg-Nymindegab

Høringsvar myndigheder

Nr.	Afsender	Indhold
1	Forsvarsministeriet/Ejendomsstyrelsen	Ingen bemærkninger.
2	Søfartsstyrelsen	Ingen bemærkninger. Henviser til bekendtgørelse nr. 1351 af 5. december 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande. Inddrages
3	Thisted Kommune	Ingen bemærkninger. Påpeger at der har været grænsejusteringer af Natura 2000 områder.
4	Trafik- Bygge- og Boligstyrelsen	Ingen bemærkninger ud over det, der allerede er nævnt i debatfolderen.
5	Marinarkæologi Jylland - De Kulturhistoriske Museer, Holstebro Kommune	Gør opmærksom på, at der er områder med fortidsminder i projektområdet, som der skal højde for i forbindelse med arbejdet. Inddrages

Nr.	Afsender	Indhold
6	Miljøstyrelsen	<p>Miljøstyrelsen ønsker, at det for den beskyttede naturs vedkommende præciseres, at det både er den direkte men også den indirekte påvirkning, der skal vurderes, herunder påvirkningen af den naturlige dynamik mellem havet og den kystnære natur.</p> <p>Det er Miljøstyrelsens vurdering, at miljøkonsekvensvurderingen for vanddelen i projektet vedr. kystbeskyttelse på strækningen mellem Lodbjerg og Nymindegab skal tage stilling til, om gennemførelsen af projektet med dets fysiske påvirkninger hindrer opfyldelse af målet om god økologisk tilstand, eller eventuelt godt økologisk potentiale, eller forringer tilstanden i de berørte vandområder, jf. vandrammedirektivet.</p> <p>Inddrages</p>
7	Kystdirektoratet	<p>I forhold til de kysttekniske forhold bør der indgå et afsnit om kystmorfologien, herunder en vurdering af de potentielle påvirkninger af kystens udvikling som følge af projektet.</p> <p>Inddrages</p>

Hørings svar borgere, virksomheder og foreninger for strækningen Lodbjerg - Nymindegab

Nr.	Afsender	Indhold
8	Anke Lippert	<p>Kystbeskyttelse skal udføres.</p> <p>Beplantning</p> <p>Klitbeplantningen skal vedligeholdes med marehalm mv., så den kan fungere som klitbeskyttelse.</p> <p>Klitbehandling og kystbeskyttelse støtter hinanden.</p> <p>Planteaktioner er kystbeskyttelse, hvor alle kan være med.</p>

		Sandflugt Sandflugt/-fygning er skyld i, at der kommer flere ” nøgne sandarealer”, som trænger til beplantning – også på østsiden af klitterne ind mod naturområdet.
9	Helle Juel Johansen på vegne af alle ejere af Sdr. Klitvej 153 (matr.nr. 156b m.fl. Søgård Hovedgård samt 0168bd/0168L Skodbjerg (Holmsland Tange)	Positiv for initiativet. Klitterne forsvinder Havet gnaver hurtigt i klitterne, hvilket har medført store huler i yderste klitrække. Sandflugt Har som lodsejer noteret sig, at sandflugten er taget til, således strandmandstro, revling og øvrig flora umiddelbart bag yderste klitrække nu næsten er dækket af sand. Beplantning Beplantning er ikke en del af kystsikringsinitiativet, hvorfor Helle på vegne af samtlige ejere af ejendommen anmoder om, at sandfodringen ved deres ejendomme suppleres med beplantning af hjelme – og de foreslår det gjort på hele den samlede strækning.
10	Kristian Pedersen og Ingrid Hauch	Synes at projektet er meget interessant. Kyststrækningen er hårdt belastet af erosion.
11	Lars Holm Bjerregaard	En kombination af hård kystbeskyttelse og sandfodring vil tilgodese alle parter og sikre vores hjem i fremtiden. Surfing Projektet må gerne foruden kystbeskyttelse kunne hjælpe og sikre vandkant Danmarks små samfund (sikre gode forhold for surfere, da surfere kan give befolkningstilvækst og turisme) Hård kystsikring

		<p>Ønsker hofder vinkelret ud fra stranden, ligesom det ses andre steder (giver gode bølgeforld for surfing). Hofder holder på udformningen af kysten.</p>
12	<p>Thue Amstrup-Jørgensen</p> <p>Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit</p>	<p>Sammenslutningen ser i deres hofringssvar bredt og overordnet på kystbeskyttelse, og ikke kun den metode, der er valgt og præsenteret i debatoplægget, som det også åbnes op for dette i debatoplægget. Deres tanker og bemærkninger fremgår af de følgende punkter.</p> <p>Sammenslutningen anerkender, at staten/kommunerne ønsker at fortsætte indsatsen for at sikre strækningen Lodbjerg-Nymindegab.</p> <p>Datagrundlag</p> <p>Sammenslutningen undrer sig over, at indsatsen baseres på sikkerhedsvurderinger for 2014-2018 og de ældre data, der ligger til grund for dette. Data for den nuværende situation bør benyttes.</p> <p>Holmsland Klit ikke målsat</p> <p>Hele strækningen af Holmslands Klit bør målsættes som grundlag for en indsats allerede i perioden 2020 – 2024.</p> <p>Omfang</p> <p>Sammenslutningen vurderer, at de opgjorte mængder ikke afspejler regeringens ambitionsniveau (der er afsat flere midler), fordi det er på niveau med det, der hidtil er foretaget på vestkysten. Er der andre planer, som kommer ind under den fremtidige indsats?</p> <p>Nyeste metoder og samarbejde med universiteterne</p> <p>Det er væsentligt, at der løbende iværksættes forsøg og indhentes viden med henblik på at sikre den mest optimale indsats for at bevare vestky-</p>

		<p>sten.</p> <p>Færdsel i klitterne</p> <p>Færdsel i klitterne er ned til at bidrage til nedbrygning af klitterne. Det ønskes, at effekten af den øgede færdsel i klitterne som følge af turismen vurderes og at konsekvenserne for klitterne vurderes, idet det også anerkendes at turisme er vigtig.</p> <p>Opfordre til, at de miljømæssige konsekvenser af den øgede turisme på Holmsland Klit kommer til at indgå, og at den øgede turisme får konsekvenser for den fremtidige indsats for kystbeskyttelse.</p>
13	Helle Henriksen	<p>Positiv for projekt.</p> <p>Færdsel i klitterne</p> <p>Oplysning om konsekvenserne af færdsel i klitterne til turister, kan bidrage til færdslen i klitterne ændres/mindskes, hvoraf der sker en beskyttelse af klitterne.</p> <p>Alle sommerhusudlejere på kyststrækninger med problemer burde tilsendes/tilskyndes at have pjecer med regler om færdsel i klitterne.</p> <p>Der kan også opsættes flersprogede skilte, der forbyder klatring i kystvendte klitter.</p>
14	Lars Schwartz Hansen	<p>Kystnære vindmøller</p> <p>Ønsker at det bliver undersøgt, hvilken betydning de nye kystnære vindmøller ved Vesterhav Nord og Vesterhav Syd har på arbejdet med kystsikringen.</p> <p>Her tænkes:</p> <p>Om møllernes kystnære placering besværliggør eller begrænser arbejdet med at hente sand i råstofvindingsområderne.</p> <p>Betydning for manøvreringen af sandfodsringsskibene i de kystnære</p>

		<p>farvande.</p> <p>Om møllernes placering hindrer sandfodringskibene i at hente og pumpe sand op og gøre det på den hurtigste og nemmeste måde uden at skulle sejle rundt om vindmølleparkerne.</p> <p>Om gravearbejdet på stranden besværliggøres pga. kabler til vindmølleparkerne.</p>
15	Kirksvej Grundejerforening	<p>Beplantning</p> <p>Grundejerforeningen har gennem de seneste 10 år tilplantet forstranden på vestsiden af klitterne med hjelme, og der udlægges kvas på klitterne, når der er det mindste tegn på sandflugt. Dette har betydet, at sandet har lagt sig ved klitfoden, og at der nu er ved at danne sig en ny klitrække.</p> <p>Det anbefales at grundejerforeningens erfaringer med at samarbejde med naturen og hjælpe den til selv at vedligeholde kystlinjen, tages med i overvejelserne i det store projekt.</p>
16	Jonna Svendsen og Niels Erik Pedersen	<p>Hård kystsikring</p> <p>Ønsker høfder ud i vandet og at der skal lægges store sten eller cementblokke i bunden af klitten. Man bør sandfodre hen over stenene for syns skyld.</p> <p>Sandfodring er en kortsigtet løsning</p> <p>En løsning med kun sandfodring og ingen andre tiltag er en kortsigtet løsning.</p>
17	Tonny Pedersen	<p>Udviklingsplan</p> <p>Det foreslås, at der udarbejdes en gennemgribende udviklingsplan for området i relation til kystsikring, miljø, fauna, flora, erhverv og turisme. Nedenstående er forslag til, hvad der skal behandles i planen.</p>

	<p>Klegod ikke målsat</p> <p>Området ved Klegod er ikke omfattet af en målsætning omkring sandfodring – det er en klar fejl, som må bygge på vanetænkning og ikke opdateret indsigt i området.</p> <p>Rørprojekter</p> <p>Etablere forsøgsordninger med rørprojekter til inddæmning og stabilisering af strande og strækninger.</p> <p>Kloakering og grundvandsstand</p> <p>Sikre offentlig kloakering og hævnning af grundvandsstand enten via mekanisk effekt eller via kote-forhøjninger med sandfodring og beplantning med marehalm.</p> <p>Etablering af klitrække</p> <p>Give mulighed for at sikre klitterne og fredningslinjen med opbygning af sandklitter i 5-25 meters højde og med natursten fra Norge og Sverige i strandklitten.</p> <p>Kystnære vindmøller</p> <p>Vil ikke tillade naturforurening og ødelæggelse af kulturarven langs kysten f.eks. de kystnære vindmøller.</p> <p>Turist- og erhvervsplan</p> <p>Etablering af en turist- og erhvervsplan i form af færger langs strækningen for turister og beboere. I den forbindelse bør etableres moler med sten og bolværk til færgerne, som også kan fungere som kystbeskyttelse.</p> <p>Nyeste metoder og samarbejde med universiteterne</p> <p>Kig på de nyeste metoder og produkter for at sikre kystbeskyttelsen i form af fx koralbeton.</p> <p>Indgå i samarbejde med universiteterne omkring forskning i metoder og værktøjer, som naturlig kan indgå i</p>
--	--

		<p>kystsikringen.</p> <p>Sluser</p> <p>Anvendelse af sluseteknik til Ringkøbing Fjord.</p> <p>Hård kystsikring</p> <p>Etablering af ”bølgebrydere” langs stranden, for at sikre roligere bølger.</p>
18	Knud Erik Larsen	<p>Indforstået med sandfodring.</p> <p>Hård kystsikring</p> <p>Høfder ser ud til at virke bedre, hvis man ser på områder længere nord på.</p>
19	Annelise Juul-Stampe	<p>Projektet er ok</p>
20	Carner Bentzon	<p>Har ikke modtaget orienteringsskrivelse, men modtager gerne et.</p>
21	Carner Bentzon	<p>Bekræftelse på, at Carner har modtaget orienteringsskrivelse.</p>
22	I og C Andreassen	<p>Ikke længere ejere af ejendom langs strækning.</p>
23	Mogens Clorius	<p>Ingen bemærkninger.</p>
24	Marianne og Verner Petersen	<p>Etablering af klitrække</p> <p>Sandfodring kunne suppleres med etablering af en mindre klitrække på stranden på havsiden, som beplantes med hjelme.</p> <p>Tidligere sandfodring</p> <p>Stiller spørgsmålstejn ved, om der er årligt er tilført 2.300.000 m³ sand om året til deres område. Marianne og Verner kan ikke se, der er tilført sand. I stedet er der forsvundet mange ”for-klitter”.</p> <p>Kvas i hullerne i klitterne</p> <p>Anbefaler der fyldes kvas i de huller i klitterne, som opstår efter storm. Det har man gjort tidligere, men det er ikke gjort de seneste mange år.</p> <p>Halm på overgange til stranden</p>

		<p>Overgangene/nedgangene til stranden blev tidligere belagt med halm umiddelbart før turistsæsonen, hvilket beskyttede mod sandflugt. Det gøres ikke længere.</p> <p>Overgangene til stranden kan løses bedre end med primitive rebstiger. Måske kunne man få udarbejdet et forslag til en anden løsning end rebstiger, som kunne etableres på det vestjyske kyster.</p> <p>Toiletter og affaldsspande</p> <p>Der har tidligere ved parkeringspladserne været opsat toiletter og affaldsspande. Disse er nu fjernet. Kan man virkelig være det bekendt for udenlandske gæster?</p>
25	Anita og Jens Henrik Søndergaard	<p>Hård kystsikring</p> <p>Foreslår, at sandfodring kombineres med hård kystbeskyttelse i form af store sten langs strækningen fra Søndervig til Hvide Sande.</p>
26	Jesper Holt Jensen (Thyborøn Havn)	<p>Sedimenttransport</p> <p>Relevant at se på, om kystbeskyttelsen giver anledning til øget sedimenttransport og risiko for tilsanding af indsejlingerne til de havne, der ligger på aftalestrækningen.</p>
27	Steen Davidsen (Hvide Sande Havn)	<p>o-alternativ</p> <p>o-alternativ, som kendes fra VVM-regørelser i almindelighed, vil på ingen måde blive en o-løsning. Hvis kystsikringen indstilles, vil det over tid få katastrofale følger og være ødelæggende for samfundene i området. Der er derfor ikke et reelt alternativ til en fortsat indsats.</p> <p>Badesæson</p> <p>Fodringsstrækninger fra Bækbygård til Hvide Sande, hvor der traditionelt tages hensyn til badesæsonen, prioriteres til gennemførelse i foråret frem for efteråret.</p>

		Indvinding af sand på revler På strækningen Sdr. Lyngvig nord for Hvide Sande rykker kysten frem, grundet moleanlæg. Hvide Sande Havn finder det oplagt, at mulighederne for at der indvindes sand på revlerne i dette område til fodring syd for sikres.
28	Klaus Pedersen	Ingen bemærkninger
29	Katrine Kock Frandsen på vegne af Hvide Sande Surf klub, Den Blå Legeplads og WATERZ	Sandrev Kunne man forsøge med et sandrev (den Blå Legeplads) på strækningen mellem Hvide Sande Sydmole til ca. 1-1,5 km syd på (i en forsøgsperiode på 2 år og efterfølgende lave det til en fast del af kystbeskyttelsen, hvis det har en god virkning). Høfder Kunne sandfodring suppleres med høfder?
30	Ole Andersen spiren@tdcadsl.dk	Lyngvig Fyr Materialet tager ikke højde for de omfattende forandringer, der de sidste 5 år er sket med klitterne ud for Lyngvig Fyr. Vil gerne, at der tages specifikt stilling til de forandringer, der er sket her, og hvilken forebyggelse der skal ske. Der bør også overvejes at gennemføre forebyggende foranstaltninger på land ud over sandfodring.
31	Henning Mørk Jørgensen Danmarks Naturfredningsforening	Strækninger, hvor kystbeskyttelse kan udelades Der savnes en analyse af på hvilke strækninger kystbeskyttelse helt kan udelades eller minimeres, fordi en fremtidig naturlig kystudvikling lige dér, ikke omfatter store værdier, men derimod tænkeligt ville give kystnaturen mulighed for at vandre indlands i takt med kystnedbrydningen og/eller en forhøjet havvandsstand. Det er DNS opfattelse at miljøvurderingen skal beskrive hvilken indfly-

		delse den forventede sandfodring vil have for hvert enkelt område og hvilken indflydelse eventuelle alternative eller supplerende metoder vil have på områderne.
32	Knud Peder Nielsen	<p>Store konsekvenser hvis projektet ikke gennemføres</p> <p>Sandflugt</p> <p>Er bekymret for sandflugt, og at der flyger sand ind på deres grund. Der efterspørges løsninger på dette da sandfodring umiddelbart forværrer det.</p> <p>Beplantning</p> <p>Det bør sikres, at klitterne ikke er bare og at de får ro, hvilket ikke sker, når der tilføres sand.</p>
33	Per Mikkelsen Danmarks Naturfredningsforening, Ringkøbing-Skjern	<p>Ynglende fugle</p> <p>Det ønskes vurderet, hvordan kystbeskyttelsen kan ske under hensyntagen til ynglende fugle på stranden, bl.a. dværgterne og præstekrave.</p> <p>Påvirkning af havbund og fisk</p> <p>Det ønskes vurderet, hvilken indflydelse oppumpningen af sand vil påvirke havbundens dyreliv, herunder fiskeyngel.</p> <p>Klitdannelse og tilsanding af faciliteter</p> <p>Det ønskes vurderet, hvilken indflydelse sandfodringen vil have på klitdannelsen herunder for tilsanding af faciliteter for friluftslivet og sommerhuse,</p> <p>CO2 udledning</p> <p>Det ønskes vurderet hvor stor CO2 belastningen vil blive som følge af oppumpning m.v.</p> <p>Nye klimavenlige metoder</p> <p>Der ønskes udviklet metoder til kystbeskyttelse, som indenfor en kort periode (som f.eks. 5 år) kan blive CO2-neutral, hvilket ikke sker når der</p>

	tilføres sand.
--	----------------

Øversigt over anførte emner og om de skal inddrages i miljøkonsekvensrapporten

Emne	Svar
Sejladssikkerhed	Der skal udarbejdes en sejladssikkerhedsmæssig vurdering Inddrages
Naturlig dynamik	Rapporten skal indeholde en vurdering af de direkte og indirekte påvirkninger af den naturlige dynamik mellem havet og den kystnære natur. Inddrages
Økologisk tilstand	Rapporten skal indeholde en vurdering af om gennemførelsen af projektet med dets fysiske påvirkninger hindrer opfyldelse af målet om god økologisk tilstand eller forringer tilstanden i de berørte vandområder. Inddrages
Kystmorfologi	Rapporten skal indeholde et afsnit om kystmorfologien, herunder en vurdering af de potentielle påvirkninger af kystens udvikling som følge af projektet. Inddrages
Sandflugt / Sandflugtsbækampelse	Rapporten skal belyse sandflugt på strækningen – både de eksisterende forhold, samt den eventuelle øgede sandflugt som konsekvens af projektets gennemførelse. Inddrages
Klitternes forsvinden	Rapporten skal belyse erosion af klitterne på strækningen, som er en del af de eksisterende forhold på strækningen. Inddrages
Surfing	Rapporten skal belyse projektets påvirkning af surf-forholdene, samt andre rekreative interesser. Inddrages
Færdsel i klitterne	Færdsel i klitterne, herunder skiltning er ikke en del af projektet. Dette belyses derfor ikke i rapporten. Inddrages ikke

Kystnære vindmøller	Rapporten skal belyse forholdet til evt. kystnære vindmøller herunder påvirkning af sejlads. Inddrages
Sandfodring er en kortsig- tet løsning	Rapporten skal belyse sandfodring som kystbe- skyttelsesmetode. Inddrages
Udviklingsplan	Udarbejdelse af udviklingsplaner er ikke en del af projektet. Dette belyses derfor ikke i rapporten. Inddrages ikke
Klegod og Holmslands Klit ikke målsat / Strækninger, hvor kystbeskyttelse kan undlades	Alle strækninger indenfor fællesaftalen er målsat i forhold til, om det er relevant at udføre kystbe- skyttelse. Inddrages
Klitbeplantning / Rørpro- jekter / Etablering af kli- trække / Hård kystbeskyt- telse / Sandrev ("alternati- ver")	<i>Rapporten skal belyse relevante alternativer til sandfodring eller i kombination hermed.</i> Relevante alternative kystbeskyttelsesmetoder er metoder, som har samme effekt, som de metoder, som er valgt i forbindelse med projektets gennem- førelse. Inddrages
Kloakering og grundvands- stand	Kloakering og evt. hævnning af grundvandsstand indgår ikke i projektet. Dette belyses derfor ikke i rapporten. Inddrages ikke
Turist- og erhvervsplan	Udarbejdelse af turist- og erhvervsplaner er ikke en del af projektet. Dette belyses derfor ikke i rap- porten. Inddrages ikke
Nyeste metoder og samar- bejde med universiteterne	Rapporten skal belyse forskellige kystbeskyttelses- metoder, herunder inddragelse af relevant forsk- ning. Inddrages
Sluser	Etablering af sluser i Ringkøbing fjord indgår ikke i projektet. Dette belyses derfor ikke i rapporten. Inddrages ikke
Tidligere sandfodring?	Målsætningen og den afledte fodringsmængde er en fremadrettet foranstaltning. Tidligere aktivite- ter herunder evt. sandfodring på strækningen er

	<p>en del af de eksisterende forhold, som projektet tager udgangspunkt i.</p> <p>Inddrages</p>
Toiletter og affaldsspande	<p>Udstyr og vedligehold af toiletter og affaldsspande indgår ikke i projektet. Dette belyses derfor ikke i rapporten.</p> <p>Inddrages ikke</p>
Sedimenttransport	<p>Rapporten skal belyse sedimenttransport og evt. forøgelse af denne i rapporten.</p> <p>Inddrages</p>
0-alternativ	<p>Rapporten skal belyse 0-alternativet.</p> <p>Inddrages</p>
Badesæson	<p>Rapporten skal belyse eventuelle påvirkninger på badesæsonen.</p> <p>Inddrages</p>
Indvinding af sand på revler	<p>Projektet omhandler ikke nye indvindingsområder. Dette belyses derfor ikke i rapporten.</p> <p>Inddrages ikke</p>
Lyngvig Fyr	<p>Rapporten skal belyse Lyngvig fyr som kulturhistorisk element.</p> <p>Inddrages</p>
Datagrundlag	<p>Datagrundlaget for miljøkonsekvensrapporten er den nyeste tilgængelige viden.</p> <p>Inddrages</p>
Omfang af fodring	<p>Omfanget af sandfodringen tager udgangspunkt i den aftale, der er indgået i finansloven for 2019 og den deri fordoblede indsats på strækningen Lodbjerg- Nymindesgab.</p> <p>Inddrages</p>
Ynglende fugle	<p>Rapporten skal belyse, om kystbeskyttelsen vil påvirke ynglende fugle på stranden, og hvilke afværgeforanstaltninger der kan være nødvendige.</p> <p>Inddrages</p>
Påvirkning af havbund og fisk (ved indvinding)	<p>Indvindingen af sand er ikke en del af det ansøgte projekt, hvorfor det ikke medtages i rapporten.</p> <p>Inddrages ikke</p>

Påvirkning af havbund og fisk (ved fodring)	Rapporten skal belyse, om fodringen vil påvirke havbund og fisk. Inddrages
Klittedannelse og tilsanding af faciliteter	Rapporten skal belyse, hvilken indflydelse sandfodringen vil have på klittedannelsen, herunder for tilsanding af faciliteter for friluftslivet samt sommerhuse. Inddrages
CO ² udledning	Rapporten skal belyse, hvor stor CO ² udledningen vil være som følge af projektet. Inddrages
Nye klimavenlige metoder	Det er ikke en del af projektet at udvikle nye klimavenlige metoder til kystbeskyttelse Inddrages ikke